

IZHAJA VSAK DAN

Če se ne delajo na praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poslanišne štev. se prodajajo po 3 nčv. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pivovari, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nčv. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. samrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih razvodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč“

NAROČNINA ZNAŠA

za eno leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne odira. Naročnina na tedensko izdajo „EDINOSTI“ stane: za eno leto 1 K 20, za pol leta 60 K, za 3 mesece 30 K. Vsi dopini naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravočasna pisma se ne sprejemajo in ne vračajo. Naročnino oglaševanja in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgi, Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEVAN GODINA. Lastnik koncesorij lista „Edinost“. Nacionalna Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgi Galatti št. 20.

Poštno-hratični račun št. 841-652. TELFON 31. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Krščanski socialci o goriškem deželnem zboru.

Ostra obsodba dr. Gregorčiča.

DUNAJ 16. (Izv.) Krščansko-socialna korespondenca „Austria“ piše, da je smatrati nenavzočnost goriškega nadškofa dr. Sedeja v goriškem deželnem zboru za demonstrativen protest proti zvezi duhovnika dr. Gregorčiča z italijanskim liberalcem dr. Pajerjem.

V dunajskih poučenih krogih smatrajo za ne mogoče, da bi goriški deželni zbor, v katerem je nemogoče vsako stvarno delo in ki se bavi s samimi formalnostmi, zboroval dalj časa, temveč da se umije sam.

Demisija grofa Aerenthala.

DUNAJ 16. (Izv.) Današnja večernja „Zeit“ vztraja v zvezi vsem drugostranskim demitijem pri svoji trditvi, da je demisija ministra zunanjih zadev grofa Aerenthala le vprašanje časa. Danes pa dodaja tej svoji trditvi še to, da zahteva prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand odločno, da odstopi grof Aerenthal, in pristavlja, da tudi v Berlinu računajo z demisijo ministra zunanjih zadev.

Grof Aerenthal zopet na Dunaju.

DUNAJ 16. (Izv.) Danes zvečer ob 8. uri se je minister zunanjih zadev grof Aerenthal, ki je pred par dnevi z rodbino vred za daljši čas odpotoval na Semmering, nenadoma zopet vrnil na Dunaj. Ta nenadni povratek grofa Aerenthala se smatra v političnih krogih za veliko iznenadenje, in pripišejo povrnitvi grofa Aerenthala na Dunaj veliko politično važnost.

Z druge strani pa trde natančno informirani krogi, da se je zdravstveno stanje grofa Aerenthala poslabšalo tako zelo, da so mu z ozirom na to nujno svetovali zdravilni, da naj se nemudoma zopet vrne na Dunaj, in da je torej nenadni povratek grofa Aerenthala pripišovati le temu dejstvu.

Poljsko-maloruska pogajanja.

LVOV 16. (Izv.) Danes so se nadaljevala poljsko-maloruska pogajanja za delazmožnost gališkega deželnega zbora. Glede števila deželnozbornskih mandatov, ki jih zahtevajo zase Malorusi, je prišlo med strankami že skoraj do popolnega sporazumljenja, velik konflikt obstoji le še v zadevi narodnostne kurije, ki jo zahtevajo Malorusi v deželnem odboru in ki jim je Poljaki nikakor nočejo koncedirati.

Četrtekova seja gališkega deželnega zbora je bila preložena na drugi teden.

V političnih krogih se zatrjuje, da se ministrski predsednik grof Stürgkh zelo trudi, da bi se doslej sprava med Poljaki in Malorusi in to zlasti zato, ker smatra ministrski predsednik to spravno vprašanje z ozirom na avstrijsko-rusko razmerje za državno vprašanje.

Plenarno zborovanje poljskih poslancev.

LVOV 16. (Izv.) Danes se je vršilo tu plenarno zborovanje poljskih državnih in deželnih poslancev vseh strank. Knez Czarotyski je naznanil, da se ustanovi v dežel-

nem zboru frakcija poljskega centra. Vsi govorniki so odobraval politiko poljskega kluba v državnem zboru in namestnika v deželnem zboru. Zborovanje se bo še nadaljevalo.

Štajerski deželni zbor.

GRADEC 16. Danes se je sestal deželni zbor na prvo sejo drugega zasedanja 10. deželne periode. Ob 10. uri je bila v stolni cerkvi pontifikalna maša, ki jo je služil knezoškof dr. Schuster in katere so se udeležili poslanci, ki so se potem skoraj polnoštevilno sestali na sejo. Predsedoval je deželni glavar grof Attems. Pri vladni mizi je bil namestnik grof Clary.

Deželni glavar je v svojem otvoritvenem nagovoru omenil bogati delavni program, s katerim se bo imel v sedanjem zasedanju baviti deželni zbor, izlasti z ozirom na uređitev finančnega položaja dežele. Pozdravil je namestnika kakor zastopnika vlade ter si izprosil njegove podpore za delovanje deželnega zbora.

Namestnik grof Clary je pozdravil deželni zbor v imenu vlade. Omenil je neznoznih razmer za časa zadnjega zasedanja, vsled česar je deželni zbor zelo trpel in je rekel, da prebivalstvo z nestrpnostjo pričakuje od tega dež. zbora, da bo končno osvobodeno iz nesrečnega finančnega položaja. Vlada, ki si je že dolgo časa prizadevala, da vspostavi delazmožnost deželnega zbora, ni opustila nobenega sredstva, da doseže ta cilj, ki ga žele vsi krogi prebivalstva.

Namestnik je omenil delavni program, ki se bo ozirom na možnosti na kulturne in gospodarske potrebe. Opominal je poslance, naj brzdajo politične strasti in naj svoje delovanje posvetijo deželi, katere finančni položaj potrebuje marljivega delovanja. Ob splošni pohvali je namestnik zagotovil, da bo vlada podpirala delovanje deželnega zbora.

Deželni glavar je nato razdelil tiskana poročila deželnega odbora. Deželni zbor je potem s 74 oziroma 66 od 81 oddanih glasov izvolil za zapisničarja posl. Negrija (nemški svobodomelec) in Vrstovška (S. L. S.). Z volitvijo verifikatorjev je bil dnevi red izčrpan. Prihodnja seja v petek dne 19. t. m.

Letni zaključek za leto 1910 izkazuje rednega primanjkljaja 719 006 K. Proračun za leto 1912 izkazuje 16,465 854 K primanjkljaja, ki ga je treba pokriti z deželnimi dokladi. Izdatki so se povišali za okroglo 4 mil. kron. čemur pa je treba prišteti še izdatke 1,447 000 K za zboljšanje učiteljskih plač. Vlada je predložila predlogo o vodocestnem zakonu.

Tirolski deželni zbor.

INOMOST 16. Danes predpoludne je deželni glavar otvoril deželni zbor.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 16. Zbornica je včeraj nadaljevala debato o finančnem proračunu.

Milovanovićevo ministerstvo odstopi.

BELIGRAD 16. Listi pišejo, da v kratkem odstopi Milovanovićevo ministerstvo, katerega stališče je bilo omajeno med božičnimi prazniki vsled nastalega oslabiljenja vladne stranke.

če so čuli o boju, in ki so razbijali svoje pluge, prijemajoč handžare in buzdovane, ko so čuli bučanje bojne trombe? Mari je že izumrlo ono slavno pokolenje, zapustivši samo babe in boječe strahopetce?”

„Kaj pomaga vse, vojvoda?“ se je oglašil glas iz tople njegovih poslušalcev, „dokler je Tomašević naš kralj, ne pomaga nikakla hrabrost; s svojim zločinom je potegnil nesrečo; Bosno v pogubo.“

„Kaj tudi ti veš za to, vojvoda!“ je zavpil drug glas.

Strahoven plamen je planil iz Radičevega očesa, krvavo je zažarelo njegovo lice, v trenutku se je zablisla handžar v njegovi pesti; vsprodbodil konja k divjemu skoku je drvil v ono stran, od koder je zvenel oni očitajoči glas; vse je bežalo pred njegovim strašnim pogledom in pred njegovim srdom. Toda on sam se je naenkrat vstavil, viaknil handžar zopet v nožnico ter si brisal čelo.

„Oj, slabo je, slabo!“ je govoril za-se, „izdajstvo se je razletelo po Bosni, zlomilo je bosanska moč!“ — Ha! Kje je sedaj oni Nikolaj Modruški, da vnovič razplamti ljudstvo za boj? — Umaknil se je nevarnosti; z begom se je izognil nevihti, katere provzročitelj je vendar on sam!“

Večerne sence so vedno bolj gosto legale na pokrajino, toda tamkaj na vshodu se nebo pobarvalo z rdečim žarom.

„Bisurman!“ je šepetal prestrašen vsakdo, ko je zagledal to znamenje, s katerim so turške tolpe naznanjale svoj prihod.

Preteča pasivna resistencia na državni železnica.

DUNAJ 16. (Izv.) Vodstvo koaliranih narodnih železnicaških organizacij izjavlja, da smatrajo železnicaški odgovor železnicekega ministra dr. pl. Foersterja za popolnoma nezadovoljiv. Vodstvo koalicije poudarja, da se na progi pojavlja med železnicaštvom razburjenje in da se je bati, da se v kratkem času začne akcija za pasivno resistenco.

Ban Tomašić odstopi.

ZAGREB 16. (Izv.) V koalicijskih krogih zatrjujejo, da je cesar ob pritiski zadnje banove avdijske sprejel v principu banovo demisijo. Ban Tomašić baje odpotuje v najkrajšem času v Italijo, kjer ostane dalj časa in odkoder se ne povrne več na svoje mesto. N. d. mestoval ga bo začasno sekicijski predstojnik Levin Chavrak. Dne 7. februarja se sestane hrvatski sabor, v katerem bo bana zastopal tudi Chavrak. Sabor bo takoj odg. den.

Za naslednika dr. Tomašića na banski stolici bo imenovan najbrž bivši ban grof Teodor Pejačević. Vsekakor pa bo tozadevne predloge stavil cesarju ogrski ministrski predsednik šele začetkom meseca februarja.

Češki anarhisti.

DUHCOV 15. (Izv.) Tu se je vršil kongres čeških anarhistev, na katerem je bilo sklenjeno, da se centralno vodstvo češke anarhistične organizacije premesti iz Duhcovega v Prago.

Poslanec Silberer ponesrečil.

DUNAJ 16. (Izv.) Državni poslanec Silberer je odšel dne 6. t. m. na kratak izlet v hrbe, odkoder pa se ni več povrnil na Dunaj. Z Dunaja ga je odšla iskat posebna rešilna ekspedicija, ki pa še ni našla sledu za njim.

TURČIJA.

CARIGRAD 16. Zbornica je v sprejela rekrutni zakon. — Prihodnja seja senata bo jutri.

CARIGRAD 16. Govori se, da sta kabinetsna pisarna sultanova in veliki vezir prejela brzojavko 195 pravkov iz Prištine, ki pretijo z ustajo za slučaj, ako bo zbornica razpuščena.

CARIGRAD 16. Senatska komisija se je izrekla za razpust zbornice s tem, da je šla preko preudicijskih vprašanj, ki so bila rešena od senata z odstopom prvega kabineta Sa'id paše.

CARIGRAD 16. Mnogo pravkov iz Skoplja in Verisovica je poslalo sultanu brzojavke, v katerih protestirajo proti eventualnemu razpustu zbornice.

Revolucija na Kitajskem.

PEKING 16. (Reuterjev biro). Ko se je Juancikaj danes zjutraj vračal s poseta v cesarski palači, je bila proti njemu vržena bomba. Juancikaj je ostal nepoškodovan. Dva policijska uradnika in dva vojaka sta bila ubita, dva policijska uradnika pa ranjena.

PEKING 16. Pogajanja o odpovedi dinastije nadaljujejo. Razni mandžurski voditelji silijo prestol, naj se odjove in naj ostane v Pekingu. Kitajci pa izjavljajo, da je odpoved brez pomena, ako prestol ne zapusti Pekinga. Premirje je sedaj postalo samo fikcija.

Ko je Rad'c zagledal to znamenje, se je obrnil proti tropam ljudstva, ki so se v zvezi svojemu strahu pred njim zbirale pri vshodnih mestnih vratih in na obzidju, gnane od grozne radovednosti. Vele je, naj privedejo pred-enj starešine mesta, ki jim je spregovoril:

„Tamkaj vidite sledi bisurmanskih korakov“ — pokazal je proti nebu — „vaša usoda se tamkaj na nebu dosti zrcali, če si ne pomorete sedaj, v zadnjem trenutku, do svoje nekdajne hrabrosti. Od Turka, ki ste ga, dokler se je nevarnost zdela oddaljena, tako kruto sramotili v svojem napuhu, ne pričakujte nikakega vsmiljenja; samo v svoji lastni odločnosti, v svojih pesteh iščite svoje in svojih rodbin rešitve. — No, ali se hočete torej bojevati?“ jih je vprašal.

Starešine so zrl drug na drugega; tudi v trumah ljudij je vladala bojazljiva tišina.

Vojvoda, ki je trenutek čakal odgovora, je pljunil na starešine.

„Vi strahopetci, je dejal, „mesto slave ste si izbrali turški jarem, imejte ga torej; potem pa ne dužite nikogar drugega, nego sami sebe, ko vas bodo gonili po bazarih, ko boste mesto živine vlačili pluge svojih turških gospodarjev, ko boste zrl sramoto svojih žena in sester, svojih mater in hčera — sami ste hoteli tako! Potem pa pripovedujte, da vas je rodila Bosna — vi psi.“ (Pride še.)

Zaroka nemške princezinje.

BEROLIN 16. (Izv.) Dne 27. januarja bo oficijelno razglašena zaroka nemške princezinje Viktorije Luize z velikim vojvodom Adolfom Friderikom Meklenburg-Strelškim.

Stotnik poneverjevalec.

PISEK 16. (Izv.) Stotnik Rihard Wahl je poneveril 35 000 K in pobegnul. Oblasti so izdale za njim tirnico.

Potres.

LIPIK (Slavonija). 16. (Ogr. biro). Danes zjutraj med 2. in 3. uro je bilo čuti tukaj valov t potres v zapadni smeri. Potresu sta sledila dva močna potresna sunka. Škode ni bilo nobene.

Žrebanje.

DUNAJ 15. (Salm-ve srečke). Na današnjem žrebanju je glavni dobiček 105 000 K zadela št. 83.164, št. 41.557 je zadela 8400, št. 32.614 pa 4200 K.

BELIGRAD 15. (Srbske tabačne srečke) Glavni dobiček 100 000 frankov je zadela ser. 1615 št. 13.

Velika nesreča v zverinjaku.

ROUEN 15. (Izv.) V nekem tukajšnjem cirkusu se je vršila akrobatska predstava v kletki, v kateri so se nahajali levi. — Neka igralca je stopila v levo kletko. Lev je skočil nanjo in jo strahovito razmesaril. Strežniki so morali leva pobiti z železnimi drogovi, predno je izpustil svojo žrtev. — Igralka je umrla na zadobljenih ranah.

Obisk kinematografskih predstav prepovedan.

PLZENJ 16. (Izv.) Šolska oblast je prepovedala srednješolcem obisk kinematografskih predstav.

Poneverjenje in samomor.

KISSINGEN (Bavarska) 16. (Izv.) V bližini Kissingena so našli obešenega ravnatelja deželnega sodišča barona Harsdorfa, ki je poneveril velikanske svote, ki so bile deponirane pri sodišču.

Aretiran slepar.

RIM 15. (Izv.) Danes je rimska policija aretirala v koloseju nekega Gindryja, ki se je v mnogih krajih Nemčije, Avstrije in Italije izdajal za nečaka cerkvenega dostojanstvenika kardinala Belimontija in osleparil veliko oseb za znatne svote. V posesti Gindryja so našli fotografije, na kateri se nahaja Gindry kot visok cerkveni dostojanstvenik v spremstvu papeževem. Poroča se tudi, da je Gindry osleparil tudi več vplivnih kardinalov in tudi papeža samega. — Izdajal se je vedno za prelata ali monsignorja in je vedno nosil talar. Maševal je tudi v kapelah različnih odličnih družin in si je dajal te maše zelo drago plačevati.

Dunaj 16. Cesar je danes ob 10. uri predpol. zaprisegel novega dalmatinskega namestnika, Marija grofa Attemsa.

Nap 17. V palači San Giacomo, v kateri se nahaja finančna oblast, je začelo po noči goreti ogenj se je kmalu razširil in je ug. ožaval tudi občinski urad in razpol. ko banko, ki se nahajata blizu. — Po večurnem delu se je posrečilo pogasiti ogenj ob 4.30 zjutraj. Uničen je bil le del uradov finančne oblasti. Štiri gasilce, ki bi se bili pri gašenju kmalu zadušili, so spravili v bolnišnico.

Bern 16. Švicarska brz. agentura poroča, da je nemški odposlanec Bülow dne 13. t. m. ustmeno priobčil zveznemu predsedniku, da namerava nemški cesar začetkom sept. obiskati Švico.

Boston 16. V nekem tukajšnjem hotelu je začelo gortiti v obednici. Ogenj se je naglo razširil na vse poslopje. Mnogo gostov se je na pol oblečeno moglo rešiti le po lestvicah. Pri tem ni pa nikdo pone-srečil.

Tokio 16. V Oskiju je izbruhnil velik požar, ki je upelil 5268 hiš. Nad 30 000 oseb je brez strehe.

Stokholm 16. Kralj je danes otvoril državni zbor s prestolnim govorom.

Italijansko-turška vojna

Italijanska torpedovka odvedla francosko ladjo.

PARIZ 16. (Izv.) Po danes zvečer došlih brz. javk. h je neka italijanska torpedovka ustavila v Sredozemskem morju francosko ladjo „Carthago“, na kateri se je nahajal znani francoski aeronavt Duval. Torpedovka je odvedla ladjo v Cagliari.

Poneverjenja v italijanski vojni upravi.

RIM 15. (Izv.) „Il Giornale d'Italia“ poroča, da so oblasti odkrile v Napolju velikanska poneverjenja pri dobavi klavne živine za italijansko armado v Tripolitani. Poneverjenja presegajo svoto 300.000 lir.

PODLISTEK

Jug.

Historičen roman. — Spisal Prokop Obocholonušek. Poslovenil H. V.

Radič si je izbral vojščake, ki so se še v nekakem redu povrnil v Bobovec in ki so se mu radi tega zdeli najsposobnejši, da zasedejo grad; menil je, da bo to zadostovalo. Ostale pa je pošiljal neprestano za kraljem v Ključ. Ko pa je začelo tudi pri-prosto ljudstvo prihajati v mesto, tedaj je spoznal, da turške čete niso več daleč.

Sedeč na konju pri mestnih vratih je klical na begunce: „V Ključ! Brez obotavljanja v Ključ! — tam vihra zastava Bosne, kliče vso Bosno v boj za domovino in vero! Kdor je mož, kdor noče, da bi ga gonili po bazarih ti morilci Kristove vere, ta naj hiti v Ključ; kdor noče, da mu bisurman onečasti ženo in sestro, mater in hčer, ta zgrabi za orožje in se postavi v vrste vojščakov, ki jih zbira kralj v Ključ na pogubo Bisurmana!“

Malo jih je bilo, ki so gledili tem plamtemcem besedam; večina ljudstva je ostala v topi onemoglosti in je zrla nanj, kukor da ne ume e njegovih bes. d.

„Kam se je zgubila bosanska moč?“ je razglašal vojvoda zopet, „kje so oni hrabri Bosanci, ki so sicer kar postakovali,

Tudi Italijanske častnike izganjajo iz Tripolisa.

Nervozno italijansko vrhovno poveljstvo je začelo izganjati iz Tripolisa tudi že dopisnike svoje lastne dežele, ako se pokaže, da se oni ne strinjajo v vsem z onim, kar podvzame to poveljstvo, ali ako se upajo celo kritikovati korake kakšnega nespretnega generala, n. pr. gluhoga generala Giralda Pecoria. Tako poroča sedaj „Echo de Pariz“ iz Rima: Znani italijanski vojni dopisnik poslanec De Felice, ki je navdušen pristaša miru med obema vojujočima se silama, zbog česar je prišel v konflikt tudi s svojo lastno stranko, je od vrhovnega poveljstva italijanskih čet v Tripolisu dobil nalog, da mora takoj odpotovati iz Tripolisa. De Felice je posebno oistro obdelal italijanske generale zbog znanih dogodkov pri Bir Tobrasu. Enaka usoda je zadel tudi dopisnika socialističnega lista „Avanti“. Italijanska vlada je smatrala za potrebno, da je s posebnimi notami dementirala navedbe omenjenih dveh dopisnikov.

Bosanski muslimani za vojno.

Bosanski in hercegovinski muslimani so nabrali za vojno v Tripolisu 190.000 K. Polovica tega zneska je bila nabrana v Mostaru in Sarajevu. Denar je bil že odposlan v Carigrad.

Boji okoli Bengazija.

BENGASI 14. (Oficijelno). Pol polka kavalarije, ki je šel na rekonosciranje, je zadel na oddelek Bedninov. Na naši strani je bil lahko ranjen en vojak, na sovražnikovi strani je padlo 5 mož.

Nemške volitve in socialna demokracija.

Trst, 16. januarja.

Iz zadnjih državnoborskih volitev v Nemčiji je izšla kot zmagovalka pravzaprav edina socialna demokracija. Centrum si ohrani le s težavo vsaj približno dosedanje število mandatov, medtem ko so bili nacionalni liberalci in pruski konservativci naravnost strahovito poraženi. Štiri milijone in četrt glasov je združila socialna demokracija na imena svojih kandidatov, cel milijon več, nego leta 1907. Ne samo, da si je zopet priborila prej izgubljene mandate, osvojila si je letos skoraj vse nemške centre in vsa glavna mesta Nemčije imajo danes v rokah socialni demokratje. Nič manj nego v 121 okrajih pridejo socialni demokratje v ožje volitve, ki jim prinesejo morda kakih 40 novih mandatov, tako, da bodo socialni demokratje imeli v novem Reichstagu gotovo čez sto poslancev: število, ki ga niso doslej dosegli v nobeni drugi državi.

Zato se mora vsak politik opravičeno vprašati: kje ležijo vzroki temu velikanskemu napredku nemške socialne demokracije? Odgovor ni težak. Vzrok leži v posebnih socialnih in gospodarskih razmerah, ki vladajo v Nemčiji. Nemška industrija raste dan za dnem. Tam, kjer so še pred nedavnim časom razprostirala polja, stoji danes velikanska podjetja s tisoč delavcev. Nemčija ima vzlic svojim 80 milijonom prebivalstva še vedno premalo delavskega materiala. V sled tega prihaja na Nemško leto za letom na tisoče inozemskih, zlasti slovanskih delavcev, da s svojo delavno silo pomagajo kupiti nemško bogastvo. Skratka: kapital si uslužuje leto za letom nove delavske moči in kar je popolnoma naravno, raste s številom delavstva konstantno tudi njega — vsaj na Nemškem — edina legitimna zastopnica, socialna demokracija, ki ima danes za seboj nad tretjino nemškega naroda.

Drugi vzrok socialno-demokracije zmage so politične razmere, ki vladajo na Nemškem. Reakcionarno-konservativna klika je imela doslej skupno s katoliškim centrom vajeti v rokah. Ne imajoč nobenega smisla za zdravo socialno politiko, ni za potrebe ljudstva, pri tem pa prešinjena od imperijalističnih želja, je ta klika uvedla na Nemškem pravi militaristični in absolutistični režim. Cesar Viljem se je že opetovano proglasil za „orožje Gospodovo“. Socialni demokratje so to Viljemovo neprevidezno izbrano izbrabli v svoje agitacijske namene in njihova zasluga je, če danes cesar Viljem ne uživa najmanj pri polovici nemškega naroda tistega respektja, ki si ga sam želi. Ako je cesar Viljem leta 1907 govoril s balkona cesarske palače: „Niedergeritten haben wir Sie, die vaterlandslösen Gesellen“, kaj je imenoval socialne demokrate, potem je tudi on tisti, ki je s svojo politiko osebnega režima mnogo pripomogel, da je rudeči naval dne 12. januarja 1912 poplavljal več nego tretjino Nemčije.

Konečno pa nemška socialna demokracija že zdavno ni več ona revolucionarna stranka brezdomovincev, kakor si jo predstavljala Viljem. — Stari Avgust Bebel, osebni prijatelj Karla Marxa, sicer še vedno sanja o idealih svojega mojstra, tudi najbolj ortodoksní marxist Karol Kautsky brenka tupatam na revolucionarno struno, toda ta dva moža že davno ne reprezentirata več v taki meri idejne smeri nemškega socializma. Nemška socialna demokracija je danes v praksi radikalno-reformna stranka, ki je stopila na praktična tla in ustvarila krasno združeno in strokovno organizacijo. V tem leži vsa moč nemške socialne demokracije,

da si je znala tekom let pridobiti skoraj ves nemški, ne samo delavski, temveč tudi inteligentni proletarijat. Nismo pristaši socialno-demokracičnega programa, kakor ga v celoti in a limine ne odbijamo. A Slovenci smo tudi kot narod odkritosrčni demokrate in kot taki si moramo želeli, da doseže nemška socialna demokracija tudi pri ožjih volitvah popoln uspeh, kajti nepobitno dejstvo je, da je nemška socialna demokracija danes edina resnična zastopnica nemške demokracije.

Za ožje volitve je izdalo strankino vodstvo parolo, da naj socialistični volilci glasujejo za one kandidate, ki se pismeno ali pred pričami zavežejo, da bodo v novem državnem zboru glasovali: 1. proti omejitvi zborovalne pravice, 2. proti poojstrenju političnih paragrafov kaz. zak., 3. proti vsakemu izjemnemu zakonu, 4. proti zvišanju carine na uživilno in 5. proti uvedeni novih indirektnih davkov na živila. Ako se kje oba kandidata izrečeta za te točke, naj socialno-demokracični volilci glasujejo vedno za naprednega, sicer pa za onega, ki pristane na omenjene točke.

Proti socialnim demokratom v Nemčiji.

DRAŽDANE 15. (Izv.) Z ozirom na ožje volitve v nemški državni zbor so narodni liberalci izdali parolo: povsod proti socialnim demokratom.

Goriški deželni zbor.

Gorica, 16. jan.

Poročilo o včerajšnji seji deželnega zbora nam bi bilo popolniti še sledeče:

Zakonska načrta o uvedbi novega občinskega reda in občinskega volilnika ter zakonske načrte o razdelitvi občinskih zemljišč, zložbi kmetijskih zemljišč ter varstvu in pospeševanju planin se je na predlog posl. Bombiga izročilo brez prvega čitanja jurdicnemu odseku.

Enako je bil načrt o preosnovi štatuta dež. gluhozemničev brez prvega čitanja odkazan šolskemu odseku. Za zgradbo občinskega napajališča v St. Martinu na Krasu je dovoljena podpora v znesku K 1500, katere naj se izplačuje s potrebno previdnostjo.

Odobri se podpora 1850 K za vodnjak v Trebižanah, 4000 K dež. prispevka se podaljša za napravo nakladišča v Mošl, občini Ločnik za javne koristne naprave se podaljša prispevek 700 K. Obnovi se kredit 9000 K za ureditvena dela ob Organiščem v občini Idersko. Obnovi se kredit 2150 K za šterno v Lokvah, 400 K za cesto Kobarid—Svinjo se obnovi; podaljša se kredit 200 K za pot Medjavar—Sv. Ivan, obnovi se podpora 900 K za dve sesalki pri Kaseljanu, podaljša se kredit 7900 K za vodovode Grgar, Briltof, Dol; odobri se plačilo 2500 K za napravo vodovoda v Ajdovščini; odobri se izplačilo 100 K oddelku c. kr. kmet. družbe v Cervinjanu. *Odobrijo se troški 2664 K deželnega odbora povodom izleta svobodne zveze za razvoj državnih znanosti za Goriško.* Odobri se prispevek 200 K gospodarskemu društvu v Krepljah. Odobri se poročilo o zvišanju plač osebju v deželni gluhozemničnici. Odobri se predljudem 450 K poduradniku Justu Corsig. Odobri se odpravnina bivšega dež. uradnika Ivana Lorenzonija v znesku 2100 K; odobri se 100 K draginske doklade, Josipini Stepanisig, učitelji na dež. gluhozemničnici. Potrdijo se razni računski sklepi.

HRVATSKA.

Sklepi stranke prava.

Zagreb, 15. jan.

Današnja „Hrvatska“ priobčuje dva sklepa, ki sta bila sprejeta na konferenci stranke prava, dasi je bilo prvotno sklenjeno, da imajo sklepi ostati tajni. Prvi teh objavljenih sklepov glasi:

„Z ozirom na nadvladje nemščine v Bosni in Hercegovini in iz tega izvirajoče narodne škode za avtohtono prebivalstvo Bosne in Hercegovine, svetuje stranka prava svojim pristašem, naj si, ne da bi čakali na podrobno meritorično rešitev jezikovnega vprašanja, prizadevajo, da z združenimi močmi izrinejo iz dežel-posestrim tuj jezik in tuje koristi“. — Drugi sklep glasi: „Vrhovno vodstvo stranke prava hvali in odobrava držanje svojih pristašev o priliki minolih volitev za hrvatski sabor in sklani, da imajo za slučaj novih volitev pristaši postupati enako. V vseh političnih in državno-pravnih vprašanjih ima stranka prava v smislu svojega programa in svojih tradicij delati na to, da se ojačajo njene vrste. Zato ne sme nikdar, ne aktivno, ne pasivno podpirati zastopnike, pristaše in stranke nagodbenega režima“. Ostale sklepe stranke prava (vsepravašev) se drži tudi še dalje tajno.

Dnevno vesti.

V. S. L. S. in hrvatski pravaši. Predvčerajšnji „Slovenec“ priobčuje sledeči brzojavni pozdrav hrvatskih pravašev V. S. L. S.:

„Sakupljeni pravaški zastupnici iz svih hrvatskih zemalja, pozdravljaju sa svojem sastanku suplemenike iz slovenskih zemalja u nadi, da se što prije ujedinjeni na skupu nadjemo. Živjeli! — Za sve: dr. Starčević.“

Dr. Šusteršič je odgovoril na to brzojavko sledeče: „Vseslovenska ljudska stranka se zahvaljuje prirčno za bratski p. zdrav. Čutimo se kot del plemenitega naroda hrvatskega in hočemo vedno skupno delovati za blagor in napredek našega ljudstva. Iskreno pozdravljamo gospoda predsednika ter vse zbrane gospode pravaške zastopnike kot najožji somišljeniki in sobojevniki. Bog živi zjedinjeno Hrvatsko!“

Domače vesti.

„Del hrvatskega naroda“, tako je imenoval dr. Šusteršič Slovence v neki pozdravni brzojavki na hrvatsko stranko vsepravašev. Mi bi si usojali dvomiti na tem, da li je tako nazivanje na mestu in bi si dovolili malo korekturo na tej Šusteršičevi izjavi. Pri vsem tesnem prijateljstvu, ki je gojimo za Hrvate in ki je še posebno negujeno ravno mi tržaški Slovenci — ne bi hoteli mi utesniti svoje kroge in narodne skupnosti utesniti samo na Hrvate. Mi smo za celokupnost vsega jugoslovanskega in se smatramo za del celokupnega jugoslovanskega, h kateremu spadajo poleg Hrvatov tudi Srbi in Bolgari.

Stranka dr. Šusteršiča pa izključuje iz te skupnosti Srbe in to vsled konfesionalne razlike. Mi nočemo biti tako ozkosrčni in delati razlike med Sibi in Hrvati.

V tem smislu smo morali korigirati brzojavko dr. Šusteršiča. Sicer pa pozdravljamo dr. Šusteršičevo proglašenje hrvatsko-slovenske narodne skupnosti in želimo le, da bi to skupnost — raztegneno na vsa jugoslovanska plemena — dr. Šusteršičeva stranka uveljavljala tudi v vsaj svoji praktični politiki: ob vsaki priliki, povsod in proti komur-sibodi — na spodaj, na široko in ... navzgori!!

Cvet dedne kulture! Prejeli smo: Dne 15. t. m. ob 10 uri zjutraj je bilo okoli občinske gimnazije za glavno pošto precejšnje število dijakov, ki so se sprehajali na občutno mrzlem zraku. Šestorica teh (in sicer bolj odraslih) se je vstavela v ul. Squero nuovo pod slovenskim plakatom. Ta cvet „bedne“ kulture je pljuval na slovenski plakat in ob enem sklical: „Ma vara cosa che scrivi sti mostri de ščavi!“

Napisali smo kakor naslov tej notici: „Cvet bedne kulture“, kar menda ne bo prav ne Lahom in tudi ne onim, ki se nam vsiljujejo za — učitelje v delovanju za koristi naroda!

No! Mi ostajamo pri tem in smo gotovi, da nam sleherni pameten človek odobri stavljeni naslov.

Pika. „Piccolo“ mora biti res ponosen na svoje čitatelje. Taka neumna vprašanja mu včasih pošiljajo, da se mora človek res čuditi! Te dni pa — ko mraz najhuje razsaja — vprašuje neka „črna“ ženska, kako bi odpravila — bolhe?! — Prav imaš „Piccolo“! Le polni rubriko svoje „corrispondenze aperte“, saj tvoji čitatelji so krivavo potrebni pouka in morda bi bilo tudi pametno, da dobiš zastopstvo — „Zacherlina“!

Ciril Metodov ples. Še vsako leto so rodoljubne dame, kakor tudi rodoljubni trgovci, obrtniki, posestniki, umetniki, torej rodoljubni sploh poskrbeli za izdatno število darov za tombolo ob priliki CM plesa. Združena tržaška slovenska mladina, ki letos prireja CM. ples, se nadeja, da rodoljubi tudi letos ne bodo manj požrtvovalni nego so bili v preteklih letih. Nasprotno! Ker z veliko draginjo vse raste, morala bi rasti tudi naša požrtvovalnost. Torej ni dvoma, da se bo letos nakopčilo darov kakor še nobeno leto. Žrtvujmo za svoje šolske družbe! saj s tem skrbimo za bodočnost svojega naroda!

Darove sprejemati gge.: Roža dr. Gregorinova, ul. Galati 20 in Zinka dr. Rybářeva, ul. Valdirivo 11.

Hrvatsko društvo Strossmayer v Trstu. Odbor tega društva je sklenil ustanoviti pevski zbor in je imenoval za svojega pevovodjo g. Gustava Wascheta. Prvi društveni nastop z zabavnim večerom na korist podružnice družbe sv. Cirila in Met. za Istro, ki dela za ustanovitev hrvatske šole v Trstu, bo začetkom marca 1912 in so bratska društva naprošena, da ne bi dotičnega dne priredile svojih zabav. In nadejati se je, da pridejo na to prireditvi vsi Hrvati in tudi ostali Slovani. Sednjenj prostori društva se nahajajo v ulici S. Francesco d'Assisi št. 2, I. na istropu, katere prostore je drage volje prepustilo v uporabo „Trg. izobraževalno društvo“, a mej tem si bo odbor prizadeval, da najde primerne svoje prostore, ki bi jih moglo deloma odstopiti podružnici družbe sv. Cir. in Met. za Istro, da bo mogla ta slednja z otvoritvijo hrvatske šole v Trstu začeti se svojim blagovornim delovanjem.

Kakor prvi ustanovnik hrvatskega društva „Strossmayer“ v Trstu je pristopil na ustanovnem zboru narodni zastopnik gosp. profesor Vekoslav Spilčić, kateremu so sledili z lepmi izgovorami gg.: dr. Fran Brčić, odvetnik, dr. Niko Zvonimir Belovučić, odvetniški kandidat, Josip Costapercia, arhitekt, in Josip Gorenjec, knjigotječ. Naj bi temu posnemanju vrednemu izgledu sledili tudi drugi rodoljubi.

Velika podzemna jama. V Padričah so odkrili te dni veliko podzemsko jama. O tem je bila obveščena tudi naša trž. podr. S. P. D. po svojem zaupniku, nakar se je

podal takoj odbor, zastopan po odborih in jamskem upravitelju Divaške vilenice in tajniku podružnice z nekaterimi požrtvovalni člani-planinci na lice mesta v svrhu raziskovanja.

Podružnica je izdala o raziskovanju te jame sledeče poročilo:

Velika podzemna jama, ki so jo odkrili te dni na nekem travniku v Padričah, je oddaljena kakih 10 minut od vasi ter leži levo ceste, ki vodi iz Padrič čez Razklani hrib v Trst. Kratek del te jame je bil pa odprt že leta 1866, a jo je tedanj posestnik dal takoj zasuti, ko se je istega leta v neki drugi jami ponesrečilo 8 domačinov, kojih niso mogli nikogar rešiti in tudi ne najti. Imenovali so pa takrat to jama: „jama v lehti“, najbrže pravilno „v lehi“.

Vhod v to jama, ki je sedaj zopet odprt, je jako ozek. Po majhni, navpični odprtini, ki je obdana z gruščem, treba se je varno splaziti pod nizko skalovje, kjer se odpira višji obširen rov, ki vodi deloma po grušču, deloma po opolzljih trdih in tudi strmih tleh ter ilovnatih zemlji v globino do kakih 35—40 m. visokega predora. Do tu je bila jama leta 1866. pristopna, dalje se ni šlo. Ves ta del poseduje le nekoliko starih, ki so pa že tudi poškodovani na večjih mestih. Tvorbe raznih formacij so pa še vedno v živahnem delu. Po 35—40 m. skoraj vedno navpičnega prehoda se dospava v nov prostor, ki je jako bogat na sicer majhnih, ali kristalno čistih kapnikih, kar prica, da je vso tvorbo ovirala najbrže tekoča voda. Da je pa bila v tem prostoru gotovo tekoča voda, prica v enem delu obilni sklad drobnega peska, ki ga je donasala voda. Od tod se kažejo še razne razpokline v druge prostore, ki jih je pa treba radi nadaljnega raziskovanja razstreliti. Levo od prepada se pa dviga jako lična galerija, bogata na kapnikih v ozadiju. Skozl odprtino galerije se dospava kmalu zopet do ozke luknje, ki jo je treba preplaziti in odpira se zopet nov prostor — in kar se tiče tvorbe kapnikov, jeden najlepši. Od tod vodijo še razni rovi, ki jih je treba napraviti pristopne, na več krajev.

Dosedanji stari in novi del jame, ki obsega daljavo preko 400 m, in posebno bogat na tvorbah kapnikov, vendar so nekatere izmed njih radi kristalne čistosti zelo zanimive. Vse tvorbe, kakor preje omenjemo, so v teh prostorih še bolj mlade. Jama bo treba še nadaljno raziskovati, ker, kakor kažejo vse okolnosti, ni dvoma, da se najdejo novi prostori in ni izključeno, da tudi tekoča voda.

Jama je last posestnika Fr. Grgiča v Padričah, ki mu bodi v imenu podružnice izrečena zahvala za prijaznost pri raziskovanju, a posebno še vsem onim osebam in članom planincev, ki so nam bili v krepko pomoč na tem delu v podzemskem svetu.

Razpisana ženitovajska podpora. Od ženitovajskih podpor „Cesarice Elizabete“, ustanovljenih od barona Ambrozija Ralli leta 1876, je na razpolago en dar v znesku tisoč sto in petdeset (1150) kron, ki se ima podeliti od tukajšnjega c. k. namestništva dvema ubogima zaročencema rimsko-katoliške vere, kmečkega stanu, ki prebivata v Trstu ali v okolici, ter mislita stopiti v zakonski stan v teku tega leta.

Omenjeni dar se podeli dne 24. aprila 1912, na kateri dan pade ravno obhajanje poroke pok. cesarice Elizabete; dotični zaročenci pa izplača še le potem, ko se zaročenca v cerkvi poročita.

Tisti, ki mislijo prositi za ta dar, naj uложijo dotično pismo prošnje pri c. k. namestništvu do 25. marca t. l., ter naj dokažejo v njej:

1. da sta oba zaročenca rimsko-katoliške vere, da zaročenec ni še dopolnil 35. leta, nevesta pa ne še 30. leta starosti, ter da sta oba trdnega zdrava; 2. prebivata v Trstu ali v okolici vsaj eno celo leto; 3. da je njuno življenje brez madeža, da sta si pridobila ali da oskrbujeta eno kmetijo, katere jima donasla toliko zaslužka, da ž njim lahko vzdržujeta družino; 4. konečno se morata zavezati, da stopita v zakonski stan še v tekočem letu.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Albert Kihšovic, p. stajenčelnik v Krievicah, 7 K iz neke sodijske zadeve. Gdč. gostilničarka v „Narodnem domu“ v Mariboru Vodenikova je darovala 5 K namesto novoletnih voščil. V majhni lovski družbi, zbrani v lovski bajti veleposestnika g. Iv. Voglarja v Radinčah, nabral „Neimenovani“ znesek 5 K. Gdč. Štefka Štrfer je nabrala na svatbi g. Fr. Osvalda in njegove neveste Anice v Šiški K 750 Hvala!

Dve mesti finančnih svetnikov sta spopolniti na c. k. finančni prokuraturi. Prošnje je vložiti tekom 4 tednov na c. k. finančno prokuraturo v Trstu. Prilože naj predpisane priloge in naj ob enem dokažejo poznavanje jezikov.

Naročitev saanskih koz. Kmetijska družba za Trst in okolico naroči saanske enoletne in dvoletne breje koz. Družba podeli članom enoletne po 40 K, dvoletne po 50 K, ki stanejo družbo samo prve po približno 80, druge po 100 K ena. — Oni člani, ki so se glasili za nje, naj najkasneje do 20. t. m. priložijo gori omenjeno svoto po 40 K, oziroma po 50 K, da se zamore pravočasno naročiti gotovo množino koz. Na naročila brez vplačanega zneska se družba ne bo ozirala.

Naznanilo. Št. Jakobski podružnica sv. Cirila in Metoda naznanja, da je pooblastila in poslala g. M. h. Hervatina, da vsprejema udnino za minolo in tekoče leto. Radi tega se ta teden oglasi g. Hervatin pri vseh tistih, ki so se voljali, a dosedaj niso še plačali udnine K 2. Ako bi se slučajno pripetila pri komu kakšna neljuba pomanjka, naj nam blagovoli oprostiti. Opozorjamo tem potom, da je vsakega šentjakobskega Slovence dolžnost, da pristopi k podružnici, ker le tako se „Družbi“ lahko pomore, da nam čim lepše okraši prihodnji „Šolski dom naših mladih“.

Generalno ravnanje avstrijskega Lloydja poroča: Družbin parnik „Leopold“, ki je pred nekoliko dnevi pred Patrasom zadel na pred, so osvobodili in je parnik odplul v Pirej.

Radi cerkvenega ropu. Na naše poročilo izpred sodišča v „Edinosti“ od 4. t. m. na g. Karol Trošt, trgovca in pek Campo S. Giacomo št. 20, doma iz Žablj pri Sv. Križu na Vipavskem prosil, naj v listu povemo, da on ni istoveten z onim Karolom Troštom, ki je bil obsojen v štirimesečno ječo in tudi ni v nikakoli z omejenim cerkvenim ropom.

Razpisana služba. Na c. kr. nemški državni gimnazij v Trstu je začetkom šolskega leta 1912/13 popolniti mesto profesorja za zgodovino in zemljepis.

Zima. Dočim je v dveh prejšnjih dneh padel termometer na 6 stopinj pod ničlo, je včeraj mraz nekoliko ponehal. Zjutraj smo še zabeležili -4,6°, opoldne je bilo -1,8° in v prvih popoldanskih urah -0°. Tudi burja je znatno popustila. Zvečer je začel dvakrat naletavati redek sneg, toda le malo časa.

Od zunaj došla poročila javljajo, da imajo na Sedmograškem 29. na Češkem 27 stopinj pod ničlo. Tudi na Tirolskem je hud mraz in razsajajo snežni viharji. — „Frankf. Zeitung“ poroča iz Bejruta: V Jafi imajo velike snežne viharje. Libanon je pokrit s snegom. Promet na železnici Bejrut-Damask je prekinjen že tri dni. Blizu Jafe je vihar porušil več hiš. Letina pomaranč je uničena. Pet ladij je bilo vrženih ob obrežje, kjer so se razbile. Mnogo oseb je tam utonilo.

Iz New-Yorka poročajo dne 15. t. m.: Vzredno hud mraz traja še nadalje. Število smrtnih žrtev narašča od dne do dne. Protnet v pristanišču ovira močno ledovje. V bolnišnicah je več sto oseb z zmrznjenimi udi.

Iz Berolina poročajo z dne 15. t. m.: Včerajšnji dan je bil v Berlinu najmržljivi v letošnji zimi. Srednja temperatura je znašala 13 stopinj pod ničlo.

Iz Emdena javljajo, da se je v nedeljo mnogo oseb drsalo na ledu, ki se je udri in vse so padle v vodo. V pozni nočni uri so izvele 27 trupel; mnogo oseb še pogrešajo.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. Sprejemne: 0 knjigovodja, 1 korespondent, 1 kontoarist, 1 poslovodja, 3 potniki, 1 skladiščnik, 6 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 0 pomočnik modne in galanterijske stroke, 0 knjigovodkinja, 2 blagajničarki, 3 prodajalke, 6 učencev, 1 učenka.

Službe iščejo: 3 knjigovodje, 3 korespondenti, 4 kontoaristi, 5 poslovodij, 4 potniki, 7 skladiščnikov, 25 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov železninarske stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 12 pomočnikov špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 17 kontoristinj, 21 blagajničark, 14 prodajalk, 6 učencev, 3 učenke.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Naše gledališče.

Iz gledališke pisarne: Gospa Polakova s kr. dež. gledališča v Zagrebu je odločila na prihodnji mesec svoje gostovanje, ki je imelo biti dne 20. in 21. t. m. Ker je bila opereta

„MAM' ZELLE NITOUCE“ radi gostovanja že pripravljena na novo naštudirana, se je vodstvo odločilo vprijeti v nedeljo zvečer to opereto, ki ni bila igrana že leto dni, in sicer v abonementu.

Popoldne se ponovi burka „CHARLEYJEVA TETKA“. Naštudirajo se Daudetova ljudska igra „L'Arlesienne“ (z Bizetovo godbo), Parmova opereta „Amaconke“ in Rovettova drama „Papá Eccellenza“.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. Danes odmor. Jutri bržkone premijera Verdijeve opere „Otello“.

EDEN. Varijetetni program.

Tržaška mala kronika.

Regnikolska predrznost. Cezar Netti, star 45 let, čevljar iz Conversana pri Bariju se je podal včeraj v Trojerjevo čevljarnico v ul. Carducci 34, od katere je bil pred kratkim odslovljen radi slabega vedenja. Nastopil je z nožem v roki in zagrozil gosposdarju. Drugi pomočniki so planili nanj

in ga razorožili ter izročili redarjem. Takih dogodkov se strani regnikov imamo skoraj vsak teden.

„Piccolo“ jih seveda ne zabeležuje. Tembolj služijo te dogodbe v karakterizacijo naših preljubih gostov, ki prihajajo sem delat konkurenco domačim delavcem in si hočejo priboriti pravico do dela celo z nožem v roki.

Pripominjamo, da je bil Cezar Netti že minolega aprila izgnan iz Avstrije. Kljub temu se je mirno sprehajal po Trstu.

Velike tatvine v mestni bolnišnici. Že pred nekoliko dnevi so prišli v mestni bolnišnici na sled veliki tatvine perila, izlasti rjuh. Gre baje za vrednost več tisoč kron. Vsled poizvedb je policija aretirala nekoliko oseb. Ker se preiskava nadaljuje, bomo o stvari natančneje poročali jutri.

Koledar in vreme. — Danes: Anton pušč. — Jutri: Sv. Petra stol v Rimu.

Temperatura včeraj ob 2. uri o poludne + 0,9° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, veter, zvečer sneg.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma motno. Lokalne padavine. Mrzlo. Vztočni vetrovi.

Izpred sodišča.

Regnikolo pred sodiščem radi zločina javnega nasilstva.

Včeraj predpoludne je sedel pred sodniki 34-letni zidar Ivan Masenta iz Bazilikate v Italiji. Obtožen je bil zločina javnega nasilstva, prestopka razžaljenja javnih organov in prestopka zlohotnega poškodovanja. Razpravi je predsedoval sodni svetnik Stegu, a votanje so bili svet Parisini in Pahor ter sodnik dr. Spongia. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Tomičič.

Obtoženec je zagrešil zločin in oba prestopka v Opatiji dne 17. decembra m. l. Bil je v družbi dveh prijateljev, ko je začel razgrajati. Prišel je občinski redar in ga posvaril. Ker pa ni hotel obtoženec njega ubogati, je redar pozval nadzornika Josipa Počkaja; a ko je ta prišel, ga je obtoženec Masenta ozmerjal z raznimi psovskami in se mu potem zaletel nasproti, hoteč ga udariti s pestjo v prsi. Bil je na to aretovan, a v zaporih je razbil leseno ležišče (takozvane „prčine“), provzročivši kakih 40 K škode.

Obtoženec se je na včerajšnji razpravi izgovarjal, da je bil dne 17. decembra m. l. popolnoma pijan in da se ne spominja, kaj da je počel. Predpoludne je bil šel z dvema prijateljskoma za pričo na sodišče na Volovsko. Vrnivši se v Opatijo so šli vsi trije v krčmo, kjer so pili vino, pivo in žganje. Nalezel se ga je bil tako pošteno, da ni slednjič vedel, ne kdo, ne kje da je, in niti kaj da počenja.

Nadzornik opatijskih občinskih redarjev, Josip Počkal, je zahteval, da se ga zasliši v slovenskem jeziku. Predsednik ga je sicer skušal pregovoriti, naj izpove laški, češ, da je obtoženec Lah, doma iz kraljestva, a priča je vstrajal pri svoji zahtevi in povedal, da je obtoženec žnjim, dasiravno Lah iz kraljestva, ko je bil aretovan, govoril lepo hrvatski.

Priča je bil na to zaprišežen in zaslišan v slovenskem jeziku. Povedal je, kako ga je prišel klicati neki njemu podrejeni redar, ker je Masenta razgrajal. Šel je na lice mesta, a Masenta ga je najprej ozmerjal in se potem zakadil proti njemu, udarši ga s pestjo v prsa; da se ni prijel za obtoženca in ga vrnil, bi bil on padel; in, ker se je to vršilo na nekih stopnicah, bi se bil gotovo težko poškodoval. Na to je obtoženec zamahnil s pestjo proti njemu, hoteč ga udariti po glavi; ker se je pa on izognil udarcu, mu je obtoženec izbil le kapo z glave.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes v sredo 17. t. m. od 9—12 in od 3—6:

Velika izbira skledic, krožnikov, kozarcev za pivo, vaz, kozic, loncev iz aluminija, steklenic, stekel za luči, sladkornih posod, ilovnatih ognjišč, tulipanov in druge lončevine.

Dražba, ki se bo vršila v četrtek dne 18. t. m. od 9—11:

Razne stolice in okrogle mize za gostilno.

Častna izjava.

Podpisani preključim in obžalujem razžaljevalne besede, ki sem jih izustil v jezi glede zakonskih Engelberta in Kristine Gregoritsch v Divači.

Spodnje Ležče, dne 16. januarja 1912.

Gašpar Perhavec.

Izjava.*)

Podpisani izjavljam tem potom, da obžalujem za vse nepremišljeno izgovorene besede in trošene v javnost o gosp. Alojziju Lupinc in njegovi soprogi, kot neresnične in neutemeljene.

Št. Polaj, 5. 1. 1912.

Franc Zidarič.

*) V izjavi 7. t. m. je bilo pomotoma tiskano „Supinc“ mesto Lupinc.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici. Prodajalna čevljev v Trstu, ul. Barriera vecchia 38

Ima vedno v svoji zalogi bogato izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovincem v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov naše zadruge.

SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVE

Avgust Stular

TRST - Via delle Poste šte. 12, 1. nad. - TRST

izvršuje civilne obleke in vsakovrstne uniforme.

Cene zmerne. — Delo sol dno

Matere hranite Vaše šibke in malokr ne otroke z nar. sladnim izvlečkom :::

HANA

Staro zdravilo, izborna proti kašlju in pljučnim boleznim v posodicah po vin. 80, K 1-50, 1-20.

Takoj Vam preneha kašelj, zagrjenost, prehlajenje in obvarovali se boste tudi pred prsnimi boleznimi, ako boste uporabljali zmiraj

karamele Hana

pristne, vsebuječe 40% čistega sladkorja, priznane od prvih zdravniških avtoritet, v orig. zabojčkih po 20 in 40 vin.

Tovarna sladnih izvlečkov in izdelkov

J. J. Sampla & drug

BRNO — Königsfeld.

Prodaja se v vseh mirodilnicah, delikatesnih trgovinah, prod. z jestvinami in sladčičarnah.

Zastopnik I. STULIK

Trst - ulica delle Acque 20 - Trst

Pozor Slovinci!

Nov veliki dohod moških, deških in otroških oblek za poletje. Velikanski izbor blaga za obleke po meri po cenah brez konkurence v dobroznani trgovini

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Obleke za moške iz blaga od K 13—48
Obleke „ „ platna „ 4—18
Obleke za dečke iz blaga od K 10—28
Obleke „ „ platna „ 6—12

Velik izbor oblek za otroke od K 2-14—14
Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci šte. 40 (prej Torrente)

Prav lepo posestvo

Redka prilika!

(grajščina)

Ne zamudite!

v lepem in rodovitnem kraju slovenske Spodnje Koroške, ne daleč od železn. postaje, se radi družinskih razmer iz proste roke z ali brez fundus instruktura ceno proda. Posestvo meri ca. 230 (torej: 230) orolov, je arondirano, ima najlepše in rodovite, vse v ravnini lež-če, njive; ima veliko lepih in rodovitnih travnikov (senožeti); velik in lep vrt z vodo na 3 krajih in z zimsko vrtnarsko hišo (Warmhaus); ima lastni ribnjak, lastni lov, bogat na kuretini (posebno fazanih), kakor na zajcih, srnah in drugi divjačini; ima veliko lepe pašne za govede itd. Poslopja so vsa zidana, lepa, dobra in vsa v najboljšem stanu. Kopalna soba z vodo. Moderni hlevi za govede, konje, svinje itd. Ledenica. Odpre se lahko gostilna, prodajalna ali kaka druga obrt. Posestvo je tudi zelo pripravno za mlekarstvo. Domača voda, ki žene vse gospod. stroje in ki se porabi lahko za elektriko je tik pri hiši. Domači ribnik. Cena po dogovoru. Polovica ostane lahko na posestvu. Pisma pod:

„99, 1 ošta Galicija, Koroška“.

Zglasite se takoj, ker se da posestvo drugače v najem!

Dobroznana tvrdka manufakturnega blaga

Trst, ul. Nuova 36 38
vog. ul. S. Lazzaro

M. AITE

Trst, ul. Nuova 36 38
vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavnemu občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane tvrdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za jesen in zimo, in sicer: Blago (štoffe) za ženske in moške obleke, barhenta (fuštanja) belega in barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, preproge, zagrinjala (zavese), posteljna pogrinjala, spodnje jopice, kakor tudi vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarn, najboljših vrste in po najnižjih cenah.

tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

V zaporu je potem obtoženec razdelal leseno ležišče.

Iz izjav nekaterih prič, ki so bile zaslišane pred preiskovalnim sodnikom, izhaja, da je bil obtoženec onega dne res vinjen, vsled česar je sodišče, potem, ko sta govorila še državni pravdnik in branitelj, obsodilo Ivana Masenta radi prestopka po § 523 (zločin, izvršen v pijanosti) na 10 dni strogega zaporu.

Masenta je izjavil, da vsprejema odmerjeno mu kazen.

Društvene vesti.

Trgovsko izobraževalno društvo ima danes v sredo odborovo sejo.

Št. Jakobska podružnica sv. C. in M. vabi vse gg. odbornike na zelo važno izredno sejo jutri v četrtek, dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih „Irlje“ v ul. Montecchi št. 15.

Podružnica sv. C. in M. št. IV. za Škorkljo in Belvedere bo imela jutri, dne 18. t. m., ob 8.30 zvečer odborovo sejo v združni gostilni NDO (ul. Carradori). Z ozirom na važni dnevni red vabljeno so vsi gg. odborniki in namestniki, da se seje udeležijo polnoštevilno.

Mešani zbor „Dramatičnega društva“ ima jutri v četrtek pevsko vajo. Prosi se polnoštevilne udeležbe. — Danes vaja za ženski zbor.

Akad. fer. društvo „Balkan“. Danes v sredo, dne 17. t. m. ni sestanka, pač pa važna odborova seja trčno ob 7. uri.

Pevska vaja zbora ZJŽ se vrši vsak torek in četrtek ob 8. v društvenih prostorih. Opozorjamo tem potom vse tovariše pevce, da redno zahajajo k pevskim vajam. Pevski zbor nastopi zopet v kratkem. Novi pevci dobrodošli!

Zveza Jugoslovanskih Železničarjev. Danes zvečer ob 8. se vrši v društvenih prostorih vaja za godbo. Ker se dosedanj „šramelj“ izdatno pomnožil, so naprošeni vsi člani godbe, da se gotovo udeležijo dan. vaje.

Nar. del. organizacija.

— Novoizvoljeni centralni odbor NDO. to je odborniki, namestniki, nadzorstvo namestniki nadzorstva, pregledovalci računov in člani razsodišča so vabljeno na prvo odborovo sejo, ki bo danes zvečer v prostorih NDO ul. Sv. Frančiška Asiškega 2 II.

— Vsi oni tovariši in tovarišice, ki so jim izposojene knjige iz knjižnice NDO so ujudno naprošeni, da iste še do sobote večer vrnejo z ozirom na to, da se ima preurediti knjižnico, katero potem prevzame novi knjižničar. Knjige se lahko izročijo vsaki dan uradniku od 9. do 12. dop. in od 4 do 8. ure zvečer.

DAROVI

— Za „Božičnico“ so nadalje darovali: po 20 K Živnostenska banka, Podruž. ljubljanske kreditne banke in rodoljubna ga. N. N., po 10 K Utrjedna banka in gospod Josip Weiss, po 3 K, ga. Lavrenčič, ga. Matilde Sebenikar (Unec), po 2 K ga. Marija Pavlovič, gd. Mikusch, gd. Križnik, gd. Comodin, gd. Johann Schall in ga. Terezija Vatovec.

Pri „Božičnici“ dne 20. decembra so sledeči gg. preplačali vstopnino: ga. Zinka dr. Rybářeva in gd. Ivan Mankoč po 5 K, ga. Anič 2 K, 10 v., ga. Fonda 1 K 30 v., gd. Ekart in gd. Zberna po 1 K, ga. Oga Pahor in N. N. 60 v., N. N., ga. Mahkota, N. N., N. N. in ga. Zgur po 40 v., gd. Stokel, N. N., N. N., po 30 v., A. B., N. N., N. N., in A. A., po 20 v. Pri srčna hvala vsem blagim darovalcem.

— Za poščaščenje spomina pok. očeta daroval g. Ant. Podbršček K 5 moški CM. podr. Srčna hvala!

— Klub Domino v kavarni Minerva podaril za otroški vrtec v mestu 10 K — Denar v Trg. obrtni zadruzi.

— Šentjakobski Čitainci so darovali za srečkanje na Silvestrovem večeru sledeči gg.: Kosič Hinko 3 steklenice rufoška, G etano Bonefačič 2 steklenice likerja, kavarna „Minerva“ 1 steklenico brinjevca, Žitko 7 steklenic likerja, Gašperšič 2 paketa čokolade, A. Z. 7 paketov biškotov, Trošt Karl 1 Pinco, Penco sladčice, Zavadijal Jos. 1 paket čokolade, Anton Lenček 3 krone, Alojzij Gul 2 kroni. Srčna hvala!

Književnost in umetnost

Ivan Cankar: „Lepa Vida“. Založil Lavoslav Schwentner. — Ivan Cankar, naš najplodovitejši pisatelj je izdal novo dramo, o kateri spregovorimo kaj več v kratkem.

„Slovani“. Vsebinska II. št. 1912: C. F. Golar: „Kranjska svatba“; Milan Pugelj: „Mriva hiša“; Slavko Taborski: „Voznik Kocjan“; Petruška-Radivoj Peterlin: „V božični noči“; A. M. Beilinski in njegova doba; Pastuškin: „Iz knjige „Misel in polt“; Pravljica; Grohovac Ivo: „Zgradil sem“; S. Šantel: „Deseti brat“ v podobah; Petruška-Radivoj Peterlin: „Kovač“; dr. Fr. Ilešič: Jurčič v svoji domačnosti; Pavel Golob: „Bg poživil“; Kmetamarija: „Luč“; Listek; vihu tega vsebuje številka več ilustracij.

Vesti iz Goriške.

b Goriška zaspanost. Mnogo njih po-prašuje, ali bi se ne dalo napraviti v Goričici ples v korist družbe sv. C. in M., po tržaškem vzorcu, kar bi prineslo lepega denarja. Toda pri nas vlada mrtvilo, akademična mladina je večinoma brezbrizna, stari so prekomodni. Krivo je temu tudi, ker hočejo nekatere in nekateri pri takih prireditvah le brilirati, vsled česar so se drugi odtegnili iz družbe! Večinoma je temu krivo naše ženstvo, ki se tako rado drži kast.

Ciril-Methodova podružnica za Štanjel in okolico je imela v nedeljo, dne 14. t. m. svojo odborovo sejo, v kateri je bilo ugotovljeno, da prebitek veselice na praznik sv. Treh Kraljev znaša ravno 200 K. Ta znesek je bil kakor kamen odposlan obrambnemu skladu CM. družbi v Ljubljano. Ob tej priliki se je med odborniki nabrala svota 6 K 10 stot. Le pogumno naprej!

b Razpuščenje dež. zbora goriškega? Tukajšnji dobro informirani krogi laških klerikalcev trde, da bo gor. dežel. zbor po kratkem zasedanju razpuščen. Tudi smo izvedeli od moža, ki je navadno dobro informiran o stvareh tuk. laških liberalcev, da so ti že prej pričakovali razpusta dež. zbora, ter da jim bo možno spraviti le proračun pod streho. To bi ne bilo nič čudnega.

Pod „Borislava“ leži dalj časa pisano. Prosim dvigniti. 133

Želim z ania z gospodično ali vdovo ne pre o 30 let staro, radi ženitbe. Naslov pove inseratni oddelček Edinosti pod št. 134. 124

Proda se ljudska kuhinja, adi smrti gospodinj po nizki ceni in na dobrem kraju. Naslov pove inser. oddelček Edinosti. 137

Na prodaj so vrata, popolna okna, strešniki plošč, a opniče itd. radi prodaja biše Obrtni se: ulica Piccardi 18. 126

Gospodične večje slovenske, katere si želijo izučiti se čipkarskega del., se sprejmejo od četrta naprej Via Cristoforo B. 11 št. 50, V. nar. 126

Portorose. D o e e skoraj nov, tri sobe s pohištvo, kuhinja, vrt, sadno drevje, studenica, v bližini kopelji solčno, se prodaja takoj. Na lov pri inser. oddel. u Edinosti. 14

Squadrani & Buda ur. r. slatar, de- vna. Kupuje in prodaja zlato iz vsake vrste orožja in slatarake str. ke avst. ul. Seestnata št. 1.

Družina Šinigoj ::

se najiskreneje zahvaljuje vsem so-rodnikom in bližnjim sosedom za izkazane dobrote. Želimo jim iz vsega srca mnogo zdravja! Bog jim stotero povrni!

Ústřední banka českých spořitelů

podružnica v Trstu

več mlajših uradnikov

ki so absolvirali trgovske šole in poznajo poleg italijanskega v besedi in pisavi tudi en jugoslovanski jezik.

Ponudbe z natančnim curriculum vitae na zavod.

Prodajaln. ur in dragocenosti G. BUCHER

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso šte. 36

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.

DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE

300 litrov mleka

takoj

500 litrov 1 feb. uvarja

odda mlekarja Rodik.

Ponudbe do 20. t. m. na: „Mlekarna Rodik“, pošta Kozina.

ANTON SANCIN, Švedenj 302
(pri lekarni) priporoča slav. občinstvu svojo (pri lekarni)

ново trgovino manu-fakturnega blaga

Gostilna konsumnega društva „Jadran“
pri sv. Jakobu, ul. Industria 10.
katero vodi Jakob Ivančič

toči izvršno Kernovo pivo, ipavski, istrilanska in dalma-tinska vina prve vrste

Na razpolago ima gorka in mrzla jčila in krasna krog jišca. — Cene zmerne.
Za oblen obisk se priporoča udani

ODBOR

CANDIDO PIVA

izdelovatelj in trgovec lesnega oglja izključni iferant vzajemne zadruge privatnih uradnikov, z lastno žago in klavnico žgalnega lesa v Dobrempolju na Kranjskem, ponuja prve vrste lesa in lesnega, fosilnega oglja itd. itd. v svinčnem zaprtih vrečah, prosto na dom na vsako točko mesta po zelo nizkih cenah.

Podrobna prodaja v ul. del Toro 4.
Isarna ulica del Toro št. 1, I. nadstropje.
TEL. FON 20-56

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 31.

velika izbira moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno.

na mojih cenah

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

PREJEM JO SE VSAKOVRTNA DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH

Delo dobro in v najkrajšem času.

Telef. 25-26. Poslovnica: Franjo Jenke.

žgalaica kave

TELEFON 1743

Najboljša kava za ljubitelje kave

Skladišče og'ja in dro

za gorivo, petrolja in stavb. materiala

Josip Miceu

Trst, via San Cillino št. 2 (Sv. Ivan)

Grenčica Augusto Dell' Agnolo

Edini preparat iz zdravilnih rastlin.

Tovarna: Trst, ul. Farneto 36.

Upliva ugodno na živčevje; učinkuje proti težkemu prebavljanju, bolečinam in žganju v želodcu itd.

Ta grenčica je analizovana od c. k. instituta v Gradcu, odlikovana na razstavah v Rimu in Parizu z zlato kolajno in zasl. križcem. Vprašajte po vseh lokalih samo po grenčici Augusto Dell' Agnolo in pazite skrbno na buteljko, da lahko protestujete proti vsaki prevari in ponarejenju. Ne pustite se pregovoriti, da bi kupili druge, ker obvaruje samo grenčica Augusto Dell' Agnolo pred kolero.

Hiša z gostilno

v eni najbolj živahnih ulic v Ljubljani s hlevom in šupo, gostilniškim in vrtom za zelenjavo, pod hišo je 20 m in do 4 m visoka klet. Hiša je pri-pravna tudi za vsako drugo obrt, je še 16 let prosta davka - se radi bolezn

proda.

Poizve se: Prisojna ulica šte. 5.

PASILJE ZA PRSA

„Nič več kašlja“

so edino sredstvo proti kašlju, prehladu, zagrjevanju in vsem boleznim dihalnih organov. Škatlja z navodilom 70 stotnik se dobi samo v lekarni

Prexmarer, ALDUE MORI

Trst (mestna hiša) Tel. 377

Izredna prilika

v ulici Barriera št. 16, vogal Sapone.

Otvorjena je bila nova trgovina z vsilkaškim izborom manufakturnega boga. — Radi napredujoče sezone se zniža vse zimsko blago na realne cene.

Sukno dvojne visokosti po 80 vin met. fuštanj svilen in velour na izbero, izgotovljene moke obleke, kakor tudi: odeje, ogrinjala, spodnja krila, šerpe, malje, spodnje hlače, srajce, nogovice, predpa-niki, jopiči, razen tega: perilo, pa neno blago trič.

Priložnost: dežniki po 2 kroni.

Vse v velikanskem izboru se bo prodajalo na debelo in drobno

B. GITMED.

Cesare Benedetich

si usoja naznaniti slav. občinstvu, kakor tudi svojim cenjenim odjemalcem, da se odpr

Trst, ulica Caserma šte. 13

MESNICO

EX vd. CARLINA.

Na prodaj je najboljša goveja, telečja, ovčja in ostrunova meso perutnina, kakor tudi specialiteta: GRAŠKO ME O.

Post ežba tudi na dom.

Telefon šte. 57/IV.

Moka „O“

„griffig“ in dvojni „griffig“ drobno 38 vin. kg.

Zdrob (gris) za polento I. vrste

po 26 vin. kg

Oves I. vrste K 20-80 100 kg

Oves II. „ „ 19- „ „

Seno „ „ 7- „ „

Baruch in drug

Trst, ul. dell. Raffineria št. 7.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno, izborna kuhinja in budjejojsko pivo (nič glavobola). Zmerne cene.

Restavracija-Hôtel Balkan (: Piazza :) Caserma